

Метастаза „слободног тока информација“ и медијско силеџиство

Људи који мисле својом главом одавно су развејали све илузије везане са мехур од сапунице по имену „слободни медији“. Као што се савремено западно поимање „слободе“ показало као јефтина маркетиншка жвака у позној хладноратовској пропаганди, тако је и појам „слободних медија“ играо неку смислену улогу у источноевропским друштвима само дотле док је могао без сумњичења да служи интересима „добрих момака“ у борби против холивудско-револверашки схваћених „негативаца“. Када је „Империја зла“ најзад размонтирана, када је планетом завладао благословени плурализам, а очи дојучерашњих непријатеља окренуле се са надом и ишчекивањем ка западном „светионику слободе“, „слободним медијима“ убрзо се размазала шминка, да би се указало ружно и непријатно лице, ништа мање империјалне, ништа мање тоталитарне, и ништа мање нечовечне „глобалне мреже информација“, још једне у историјском низу узурпација слободе и људских вредности од стране богатих, моћних и бескрупулозних. Некадашња „седма сила“ постала је прва и једина „класична“ сила, сила огња и мача, за коју су правда, истина и поштење само средства за разрачунавање са дисидентима новог, глобалног поретка, од кога се више нема где сакрити, нити се из њега има где емигрирати.

Србија је оштрицу и пламен тог новог и надограђеног империјалног „огња & мача“, без имало претеривања, осетила непосредније и болније од било које друге европске земље. Трауматично, алхемијско искуство претварања злата у камен, црног у бело, а истине у лаж, благословило је Србе ретким луксузом у данашњем очараном и заслепљеном „информатичком друштву“ – сазнањем да је целокупни „глобални систем вредности“, са свим својим мантрама, тотемима и фетишима („демократија“, „људска права“ и неизбежно „слободно тржиште“), најобичнији театар сенки, дрво без корена, односно чардак-ни-на-небу-ни-на-земљи. А још страшније сазнање нам се указало када смо схватили да у новој подели снага разоткривање лажи више нема способност да саму лаж укине, и да медијске технологе *уопште не занима* то што ми *знамо* да они лажу, измишљају, протежирају интересе политичких и финансијских центара моћи итд. Ми, као *јавност*, постали смо средствима

јавног

информисања сувишни. Ми, грађани, читаоци, гледаоци, постали смо небитни – неми и презрени статисти у информатичкој игри која нас као да се не тиче, али у којој се од нас свеједно очекује да одиграмо своју, унапред изрежирану улогу.

Шта, дакле, чини држава Србија, настојећи, као и у више наврата до сада, да балансира између императива интеграција (хетерономија) и императива самоодржања (аутономија)? Она испуњава обавезу преузету пред ЕУ, и изједначава права и обавезе увозника горива са његовим домаћим произвођачима (то јест произвођачем), излажући тако своју једину рафинерију отвореној конкуренцији нафтних система Европске уније и региона.

Ова врста *медијског силеџијства*, која у потпуности ставља по страни расположење грађана, јавно мњење и *vox populi*, која игнорише чак и традиционалне центре моћи који су некада медијима господарили (влада и државне институције), и која бахато и бескомпромисно намеће *своју слику стварности* и проглашава је за једину истину и божанско откровење, досегла је своје врхунце у Србији током претходних пола године. Да не буде забуне, Србија је одавно навикнута на

спиновање

, озлоглашено „извртање истине“ која се до те мере деформише, да постаје своја супротност. Примери медијске „обrade“ бомбардовања РТС, великог Косовског митинга, као и небројених политичких преображаја и лакировки на српској политичкој сцени, показују до које мере се народ може збунити и дезоријентисати овом врстом манипулације. Али оно што смо имали прилике да видимо током протеклих шест месеци у више наврата превазилази класично спиновање, које је увек укључивало лукавство, превару и неретко веома вешто умеће

завођења

. Нови метод, убитачно ефикасан, поражавајући по морал политичких противника, употребљен у случајевима „преламања мозга“ државног врха и јавности по питањима Косовске резолуције у ГСУН, организације параде хомосексуализма и бојкота Нобелове награде за мир, представља

медијско силовање

. Он не заводи и не манипулише, он игнорише свако право слушаоца на сопствено мишљење и враћа технологију медија својим најозлоглашенијим, суштински орвеловским коренима агитпропа, нацистичке пропаганде и „лова на вештице“. У наведена три примера резултати су били спектакуларни – државна политика је (без у том тренутку осетних последица) окренута против саме државе и народа, док су држава и народ у пар потеза „избачени из игре“, запањени медијским насиљем коме су били изложени. Државни органи, који би пошли да учине нешто у државном интересу, уз подршку и

одобравање већине народа, завршили би са репресалијама против тог истог народа, пренераженог изненадним обртом.

Либерализација тржишта нафтних деривата и повећање акциза на гориво

Последњи пример оваквог медијског линча, чија употреба, како време пролази, а политичке опције постају све малобројније, значајно добија на учесталости, догодио се непосредно након међународне Нове године, када је у Србији ступио на снагу низ државних аката и регулатива везаних за нафтни сектор, уз коинцидирање либерализације тржишта нафтних деривата и повећања државних акциза на гориво. Ова два догађаја, иако су свакако међусобно повезана, суштински се разликују у једном кључном погледу. Либерализација је ствар *спољашње принуде*, јер свака држава настоји да максимално очува контролу над сопственим енергетским сектором, што је један од основних чинилаца конкурентности њене привреде, док међународне структуре настоје да у свакој земљи изборе „слободу“ за

сопствене компаније, „слободу“ која углавном значи везивање руку локалној конкуренцији. Насупрот тога, повећање акциза је ствар *унутрашње финансијске политике*, којом сама влада покушава да „скрпи“ своје недостатне приходе, од којих управо акцизе представљају један од најзначајнијих извора новца за државни буџет.

Шта, дакле, чини држава Србија, настојећи, као и у више наврата до сада, да балансира између императива интеграција (хетерономија) и императива самоодржања (аутономија)? Она испуњава обавезу преузету пред ЕУ, и изједначава права и обавезе увозника горива са његовим домаћим произвођачима (то јест произвођачем), излажући тако своју једину рафинерију отвореној конкуренцији нафтних система Европске уније и региона. Истовремено, како би буџет максимално профитирао од повећаног прилива увозног бензина, држава повећава акцизе на гориво, трудећи се истовремено да то повећање (које је, без икаквих илузија, прорачунато на основу буџетских апетита, а не социјалних циљева) оствари што је могуће мањи удар на социјалну стабилност земље. То се постиже тако што се највише подижу акцизе на скупо гориво европског стандарда („Евро премијум“ БМБ и „Евро дизел“), као и акцизе на еколошки најштетније, али индустријски најфреквентније гориво дизел Д2, док се релативно ниским задржавају акцизе на „обични“ „премијум“ БМБ домаће производње. Рачуница је следећа – успорава

Пише: Никола Танасић
среда, 19 јануар 2011 14:50

се раст цене горива које по закону не може да се увезе (пошто треба постепено да се повуче из употребе), које се производи у домаћој рафинерији (која, дакле, поред ПДВ и акциза, доноси и порез на добит и непосредни приход Влади, као акционару, запошљавајући при томе домаће раднике), које користи већина становништва, чији се аутомобили такође налазе далеко испод „европског стандарда“, и којима и то незнатно јефтиније гориво много значи. Са друге стране, гориво значајније поскупљује за кориснике нових, скупих машина, који поскупљење неће ни да осете, иако ће, повучени навиком, бити склони да због њега јадикују.

Рачуница је следећа – успорава се раст цене горива које по закону не може да се увезе (пошто треба постепено да се повуче из употребе), које се производи у домаћој рафинерији (која, дакле, поред ПДВ и акциза, доноси и порез на добит и непосредни приход Влади, као акционару, запошљавајући при томе домаће раднике), које користи већина становништва, чији се аутомобили такође налазе далеко испод „европског стандарда“, и којима и то незнатно јефтиније гориво много значи. Са друге стране, гориво значајније поскупљује за кориснике нових, скупих машина, који поскупљење неће ни да осете, иако ће, повучени навиком, бити склони да због њега јадикују.

Све ово се ни на који начин не дотиче либерализације. Либерализација је ту да гарантује да сва горива чији је увоз законом дозвољен (а закон је, опет, прављен у складу са тим истим „европским нормама“) буду изједначена у сваком погледу са тим истим горивима домаће производње. При томе, влада ту чини оно што мора, с обзиром на ситуацију у коју је већ саму себе довела – покушава максимизовати сопствену зараду од промета нафтних деривата, а да минимално дестабилизује социјални мир, уколико је то могуће. При томе, влада не ради ништа нарочито ново, ништа нарочито инвентивно, ништа што би је битно разликовало од било које друге владе у било којој другој земљи. Она балансира и покушава да се одржи на власти, а за одржавање на власти је, с времена на време, потребно учинити и понешто у интересу народа и државе. Поготово када се налазите под принудом центара моћи, који добробит ваше државе и вашег народа имају на уму, отприлике колико је „Бритиш петролеум“ имао на уму добробит морске фауне Мексичког залива.

Creatio ex nihilo - медијска алхемија на делу

Шта је од ове не нарочито сложене и помало досадне приче дошло до српске јавности, након што су се овим питањима позабавила реномирана уредништва најугледнијих домаћих дневних и недељних новина и ТВ станица? Скоро ништа. Догађај је спинован до бесмисла, као такав је предочен дежурним домаћим „борцима за заштиту света од Србије“, који су са само себи својственом хистеријом и опсесивношћу почели да раде једино што знају, и што представља њихову једину сврху на овдашњој политичкој сцени – да беспштедно ударају по држави, интересима јавности и домаће привреде, и дежурним кривцима за све зло у космосу – Русима.

Како изгледају ови „медијски глуви телефони“? Несретна временска конциденција либерализације тржишта и повећања акциза, као и чињеница да је амандман о повећању акциза на гориво предложила СПС, странка којој медијска јавност воли да ставља на знање да јој није опростила „грехе из прошлости“, а још мање чињеницу да је у влади заменила медијима далеко омиљенију ЛДП, довела је до пуштања информације да се, „на неки начин“ монопол домаћих произвођача (а то је НИС) и даље штити. Домаћи новинари, „увек спремни да ступе у акцију“, поготово када треба заштитити тековине глобалног слободног тржишта и интересе мултинационалних корпорација (осим руских), узели су ову натегнуту интерпретацију (која није више од интуиције, будући да цели процес тече у складу са важећим реформама у складу са „нормама ЕУ“) и *фалсификовали је*, изашавши са *лажном* тврдњом да је држава увела *различите акцизе* за увознике и за домаћег произвођача.

Ова лаж је преко ноћи постала мантра о „двојним акцизама“, и њихово постојање, кроз медијско понављање постало до те мере безупитно, да су у њега поверовали и сами чланови владе, који су се растрчали наоколо да се превентивно извињавају због „потенцијално нарушеног ССП“ (оног споразума, што га је до пре пар месеци Србија спроводила у једностраном режиму, узгред буди речено). Како би и могло бити другачије? Јер ако *сви медији* понављају једну и исту причу, где поштен и добронамеран грађанин, који се не разуме у компликовану акцизну политику, може да провери податке из новина? Само у другим новинама, које су опет део зачараног врзиног кола дезинформације.

Несретна временска конциденција либерализације тржишта и повећања акциза, као и

Пише: Никола Танасић
среда, 19 јануар 2011 14:50

чињеница да је амандман о повећању акциза на гориво предложила СПС, странка којој медијска јавност воли да ставља на знање да јој није опростила „грехе из прошлости“, а још мање чињеницу да је у влади заменила медијима далеко омиљенију ЛДП, довела је до пуштања информације да се, „на неки начин“ монопол домаћих произвођача (а то је НИС) и даље штити.

А када се заведеним грађанима прикључе заведени и површни саветници и портпароли министара и државних служби, којима је лакше да прочитају пар бомбастичних наслова у таблоидима (а сви су медији данас таблоиди, само се димензије и фонтови насловница разликују, али не и њихов садржај), него да провере документа која *њихова властита влада* држи јавно доступним на интернету, онда медијска хајка добија сасвим нови заплет. Најзад, као *coup de grâce*, када се „вест“ довољно одомаћила у домаћим медијима, нашао се ту и неки „стручњак за Балкан“ из бриселске бирократије (тј. неко ко редовно чита српске новине) да незванично из своје бриселске канцеларије искаже своју незваничну забринутост током незваничног разговора са својим колегом из неког српског министарства, о чему подробности незванично (и неименовано, дакако) сазнајемо у сутрашњим новинама. И круг се наставља.

У служби туђег интереса

У чему је овде основни проблем? Шта је *поента* целе хајке против државе, када су у питању акцизе на гориво? Шта је *циљ* те кампање? Ма шта ко говорио, бусајући се у прса са „европском идејом и вредностима“, и захтевајући „нормализацију“ државне политике (што значи да држава и званично треба да прогласи сопствене интересе за ништавне и посвети се заштити искључиво интереса ЕУ и страних економских лобија), циљ ове медијске ујдурме је само један – да се повећају акцизе на јефтину „премијум“ БМБ, како би се грађани натерали да купују скупљи „евро премијум“, вишег стандарда, који ништа не значи старим аутомобилима из осамдесетих и деведесетих, али много значи „отањеном“ српском новчанику. То је то „изједначавање акциза“ које сви захтевају. При томе, механизам манипулације је у наведеном случају потпуно застрашујући – бесомучно се нападају

непостојеће

„двојне акцизе“ и на тај начин врши притисак на владу да повећа постојеће акцизе на јефтино домаће гориво, како би по ко зна који пут заштитила интересе крупних компанија и увозничких лобија. Ову врсту поражавајуће политике заштите интереса ЕУ на уштрб Србије гледали смо све до почетка финансијске кризе, када је домаћа медијска јавност чинила све да домаће произвођаче учини што је могуће беспомоћнијим и мање конкурентним и тако надмоћним конкурентима из иностранства. На тај начин је, рецимо,

Пише: Никола Танасић
среда, 19 јануар 2011 14:50

напросто
уништена

домаћа индустрија пољопривредне механизације, некада једна од водећих у Европи, а у Србији традиционално квалитетне текстилна и прехрамбена индустрија још увек се (једва) опорављају од необузданог увоза различитог (не)конкурентног смећа, са којим се није могло такмичити, и чија је једина сврха било испумпавање „живог новца“ српских грађана у иностранство.

Ништа није Србију *толико* осиромашило као политика која је у континуитету (без обзира на то ко је водио владу), све до почетка економске кризе допуштала увозницима да *дивљају српским тржиштем*

. А ко су увозници? То су људи који у Србији плаћају ПДВ као „рекет“ за изношење новца из земље. И њихов главни аргумент је *увек*

да је у Србији нешто „најскупље, а најнеквалитетније“. Ни по чему се домаће гориво не разликује од домаће чоколаде, која је, забога, „бескрајно лошија од немачке“ и „никада јој неће бити равна“. С том разликом, што домаћа чоколада запошљава домаће раднике, плаћа домаће плате, домаће доприносе и домаће порезе у домаћи буџет и тако доприноси развоју домаће привреде, док немачка чоколада чини то исто – у Немачкој. Сузбијање ове једноставне свести о

елементарном економском патриотизму
на коме почива

апсолутно свака здрава економија у свету

представља застрашујућу, ужасавајућу тековину прве деценије слободе медија у Србији.

Циљ ове медијске ујдурме је само један – да се повећају акцизе на јефтине „премијум“ БМБ, како би се грађани натерали да купују скупљи „евро премијум“, вишег стандарда, који ништа не значи старим аутомобилима из осамдесетих и деведесетих, али много значи „отањеном“ српском новчанику.

Шта значи имати либерално тржиште? У оптицају су два значења. У складу са првим, оним, које заступа *цела* наша медијска јавност – „либерално“ је оно тржиште које „либералним“ сматра Либерал-демократска партија, односно, тржиште на коме су „слободни“ моћни и богати странци, а спутана сиромашна српска нејач (узгред буди речено, ово се односи и на политичко схватање „слободе“ ове групе људи). У складу са другим, подвучимо то, *здраворазумским* схватањем, либерално тржиште гарантује истоветне слободе и права за истоветне групе производа (страних и домаћих), као и истоветне услове за обављање истоветних делатности. Оваква либерализација тржишта нафтних деривата је у Србији спроведена, и због ње се сада

Пише: Никола Танасић
среда, 19 јануар 2011 14:50

поједини политичари из владе, по ко зна који пут присиљени од стране медија, сада безмало извињавају. А шта то значи? То значи да увозник „евро премијума“ и „евро дизела“ на српском тржишту има исте услове за продају овог производа као и домаћи произвођач. И то значи да

свако

ко у Србији хоће да отвори рафинерију и запосли неколико хиљада радника може (до даљег) да производи „премијум“ и Д2, и продаје га под истим условима као и НИС.

Медији од заштитника јавности до пете колоне

Стара изрека каже да када Срби покушавају да буду неутрални, они прелазе на страну непријатеља. Ништа није истинитије од ових речи, када је реч о борби домаћих медија против „монопола на тржишту нафтних деривата“. Јер њима није довољно обезбедити једнаке услове продаје за МОЛ, ОМВ и остале, њима је потребно да држава *заборави* на десет хиљада радника НИС-а, да заборави да су номинално

сви грађани

акционари тога предузећа, да заборави да је она сама други најкрупнији акционар. Према нашим медијима, према политичарима, јавним личностима и „стручњацима“ које они протежирају, „укидање монопола НИС“ значило би, отприлике, да

НИС треба да размонтира своју рафинерију, или да је да на слободно коришћење осталим компанијама, како не би имао „повлаштен положај“? А за случај да нам то не звучи прихватљиво, ту су наши врли „либерали“ да нас подсети да је наше гориво „најлошијег квалитета у Европи“ (као што наше чоколаде ништа не ваљају у поређењу са немачким), и да је „евро премијум“ и „евро дизел“ из Панчева, *иако испуњава све техничке стандарде*, гори од тог истог горива из рафинерија у Мађарској и Аустрији. Као што је и озлоглашена руска нафта „у реду“, докле год нам је продају Аустријанци, Мађари, па чак и Грци, али не и „Гаспром њефт“.

Случај хајке на акцизе, као што је већ речено, само је најновији у низу притисака медијских структура у Србији, и њихових политичких миљеника, на државу и јавност. Оно што је ту, међутим, истински застрашујуће, јесте чињеница да домаћи медији не

Пише: Никола Танасић
среда, 19 јануар 2011 14:50

поседују елементарну свест о државном и јавном интересу, до те мере, да, радећи то што раде, заправо секу грану на којој седе. Јер држава чији „монопол“ покушавају да ограниче и јавност коју покушавају да сведу на голе (и босе) конзументе страних производа, јесте *њихова* држава и *њихова* јавност, а стабилно снабдевање енергентима је гаранција *њихове* будућности, само што су они превише затупљени и превише острашћени да би о томе имали и најмању свест. Уосталом, кога ми заваравамо? Осим РТС и „Вечерњих новости“, који, руку на срце, у хајци нису ни учествовали, медији у Србији само су испоставе страних медијских кућа. НИН, „Политика“ и Б92, речником нафтних компанија, нису НИС, него су управо ОМВ, МОЛ, ЕЛП и слично, тако рећи, не произвођачи, него увозници медијских информација. Њихова лојалност није према Србији, него према „руци која их храни“, а која седи негде тамо, у широком свету, и добробит Србије јој није ни на крај памети. С том разликом, што их та рука храни српским парама, што их читају грађани Србије и што их плаћају да буду заступници домаће, а не стране јавности и интереса.

Стара изрека каже да када Срби покушавају да буду неутрални, они прелазе на страну непријатеља. Ништа није истинитије од ових речи, када је реч о борби домаћих медија против „монопола на тржишту нафтних деривата“.

Објашњавати ово домаћим медијима је дефинитивно прекасно. Али је то неопходно објаснити грађанима, који су већ годинама таоци медијске политике која њих третира, речено речником бољшевика и троцкиста, као „дрво за потпалу огња светске (информационе) револуције“. И нажалост, то је потребно објаснити државним службеницима земље Србије, који пречесто и превише олако заборављају коме треба да служе. Јер основно средство стране контроле у Србији је, како то већ бива у свим октроисаним олигархијским структурама, завада између народа и државе. Народ који је жртва државних репресалија тражи спасиоца у лику „непристрасне и професионалне“ европске бирократије, а држава, у страху од гнева властитог народа, учиниће све само да јој страни савезници помогну да остане на власти. И тако народ ратује против властите државе, а држава против властитог народа, у недоглед. А паре теку, погодите где?